

**mint elsőfokú bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma:

A tanács tagjai:

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Fazekas Tamás ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

A per tárgya: gyülekezési ügy

A felülvizsgálni kért határozat: 2020. december 7. napján kelt
.rendb. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria

- a felperes keresetét elutasítja;

- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint elsőfokú perköltséget;

- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára – 30.000 (azaz harmincezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen perorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A per alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes a 2020. december 7. napján kelt számú határozatával a felperes által 2020. december 10. napjára 17:00 órától 19:00 óráig a Budapest V. kerület, Kossuth Lajos tér 1–3. szám alatt található Országház előtt húzódó id. Antall József rakparton tervezett gyűlés megtartását megtiltotta.
- [2] Az alperes határozatának meghozatalát megelőzően a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény (a továbbiakban: Gyülekezési tv.) 11. §-ában foglalt kötelezettségének eleget téve 2020. december 6-án tartott egyeztetésen a felperest tájékoztatta, hogy a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: 484/2020. (XI.10.) Korm. rendelet) 5. § (1) bekezdése alapján tilos rendezvényt, valamint gyűlést szervezni, illetve tartani. A (2) bekezdés szerint pedig gyűlés helyszínén tartózkodni tilos. A felperes a tájékoztatást tudomásul vette.
- [3] Az alperes határozatának indokolásában kiemelte, hogy a Gyülekezési tv. előírásainak alkalmazására a veszélyhelyzet idején kihirdetett speciális szabályok alkalmazásával kerülhet sor. A 484/2020. (XI.10.) Korm. rendelet 2020. november 11-én lépett hatályba, és az abban foglaltakat 2020. december 11. napjáig kell alkalmazni. E jogszabály 5. §-ában foglaltakra tekintettel az alperes álláspontja szerint nem hozhatott más döntést, mint, hogy a bejelentett gyűlés megtartását megtiltja.
- [4] Az alperes rögzítette, hogy a fenti jogszabályhely alapján a gyülekezés korlátozó határozattal történő előírása sem lehetséges, mivel a hivatkozott kötelezés egyértelmű és kógens, a gyűlés tervezett időpontjában pedig még szükségszerűen alkalmazandó.
- [5] A rendelkezés kógens jellegéből adódóan az alperes azt sem tartotta szükségesnek vizsgálni, hogy a tervezett gyűlés megvalósítása milyen módon viszonyul a koronavírus-járvány egészségügyi kockázataihoz.
- [6] Az alperes határozatának meghozatalakor figyelemmel volt a Gyülekezési törvény 13. § (5) bekezdésében foglaltakra is, és megállapította, hogy a veszélyhelyzetben elvárt magatartási szabályok esetleges be nem tartása a közbiztonság, a közrend, vagy mások jogainak és szabadságának sérelmével járhat.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] Az alperes döntésével szemben a felperes keresetet nyújtott be, amelyben kérte, hogy a Kúria az alperes határozatát helyezze hatályon kívül, mivel az alaptörvény-ellenes jogszabályon alapszik. Kérte továbbá, hogy a Kúria az eljárását függeszse fel, és kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál a 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése, 5. § (1) és (2) bekezdései, valamint a 22. § (2) bekezdése és a 23. §-a

alaptörvény-ellenességének megállapítását és az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

- [8] A felperes álláspontja szerint a 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet fent idézett rendelkezéseinek alaptörvény-ellenessége az Alaptörvény kilencedik módosításának beterjesztésével van összefüggésben, mivel a felperes által képviselt védett kisebbséghez tartozó természetes személyek számára a gyülekezési jog gyakorlásának lehetősége kiemelten fontos lenne a kollektív véleménynyilvánítás, a figyelemfelhívás és a tiltakozás nyilvános eszközeként.
- [9] Az alaptörvény-ellenességre hivatkozás körében a felperes állította, hogy a jogalkotó a gyülekezési jog tilalmának felállítása során nem volt figyelemmel a szükségesség és arányosság Alaptörvényben és az Emberi Jogok Európai Egyezményében foglalt követelményeire, továbbá az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága döntéseiben kimunkált elvekre. Úgy véli, a tilalom szükségtelen és aránytalan alapjogkorlátozást valósít meg, továbbá azt diszkriminatívnak is tartja.
- [10] A felperes sérelmezte, hogy az alperes a határozatát kizárólag a 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendeletre hivatkozással, az egyeztetési eljárás teljes körű és minden részletre kiterjedő lefolytatását mellőzve, a bejelentett gyűlésnek a konkrét járványhelyzetben fennálló egészségügyi kockázatainak bármiféle mérlegelése nélkül tiltotta meg. A felperes hangsúlyozta, hogy a gyűlés megtartása a járványhelyzet szempontjából nem hordozhatott kockázatot, mert arra zárt gépjárművekben tartózkodás és a járványügyi szabályok betartásával (maszk használatával) került volna sor.
- [11] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Az alperes a határozatában foglaltakon túl hangsúlyozta, hogy az egyeztetési eljárás során a felperes nem kérte, hogy a gyűlés egyéb részleteinek tisztázása is történjen meg és kinyilvánította, hogy számára is világos a tiltó határozat meghozatalának szükségessége.
- [12] Az alperes hivatkozott arra is, hogy mérlegelési jogköre a kógens rendelkezésekből adódóan nem volt, és az esetleges mérlegelés jogalapját a felperes sem tudta megjelölni, továbbá a mérlegelés lehetőségének felvetésével a felperes a keresetében előadottakkal is önellentmondásban volt.
- [13] Az alperes kiemelte azt is, hogy tiltó határozatának diszkriminatív jelleget nem lehet tulajdonítani, mert a kérdéses időszakban valamennyi bejelentés esetén tiltó határozatot hozott.
- [14] A gyülekezési jog korlátozása pedig álláspontja szerint a felperes által is elismerten nyomós társadalmi szükségletnek tesz eleget.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A felperes keresete alaptalan.

- [16] A Gytv. 15. § (3) bekezdés második fordulata szerint a gyülekezési ügyben hozott határozat közlésétől számított három napon belül a szervező azt közigazgatási perben megtámadhatja. A Gytv. a gyülekezési ügyben a perindító beadványt kérelemnek nevezi, azonban a közigazgatási per szabályai szerint azt a Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37. §-a alkalmazásával keresetnek tekintette.
- [17] A Kúria a felperes keresetét a Kp. 124. § (2) bekezdés d) pontja alapján az egyszerűsített per szabályai szerint tárgyaláson kívül, a Gytv. 15. § (4) bekezdése értelmében a kérelem beérkezésétől számított három napon belül bírálta el.
- [18] A Kúria az alperes határozatának törvényességét a Kp. 85. § (1) bekezdése alapján a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta, a közigazgatási tevékenység jogszerűségéről a Kp. 85. § (2) bekezdése alapján a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján döntött.
- [19] A felperes keresetében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az alperesi határozat alapjául szolgáló 484/2020. (XI.10.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése, 5. § (1) és (2) bekezdései, valamint a 22. § (2) bekezdése és a 23. §-a alaptörvény-ellenesek, ezért kérte, hogy a Kúria az eljárásának felfüggesztése mellett bírói utólagos normakontroll keretében forduljon az Alkotmánybírósághoz.
- [20] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. §-a szerint ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.
- [21] E rendelkezésből következően tehát bírói utólagos normakontroll keretében az Alkotmánybírósághoz fordulás azon alapszik, hogy az alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességét a bíróság maga észleli-e. A Kúria jelen eljárásban – a felperes által előadottakra is figyelemmel – de saját meggyőződése alapján vizsgálta, hogy szükséges-e az Alkotmánybírósághoz fordulni.
- [22] Az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdése szerint a Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel – a sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezések alkalmazásától eltérhet, valamint egyéb rendelkezéseket hozhat. A veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI.10.) Korm. rendelet preambuluma a felhatalmazás jogalapjaként hivatkozik a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára, amely szerint a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok

egészségének és életének megóvása érdekében kihirdetett veszélyhelyzetben – a 21-24. alcímben meghatározott rendkívüli intézkedéseken és szabályokon túl – az állampolgárok élet-, egészség-, személyi-, vagyon- és jogbiztonságának, valamint a nemzetgazdaság stabilitásának garantálása érdekében rendeletével egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

- [23] A Kúriának a fenti felhatalmazó rendelkezés és a veszélyhelyzet elrendeléséről szóló 478/2020. (XI.3.) Korm.rendelet alapján nem merült fel kétsége a 484/2020. (XI.10.) Korm. rendelet gyülekezési joggal összefüggő intézkedéseinek alaptörvényi megfelelőségét illetően, ezért a bírói utólagos normakontroll kezdeményezést nem tartja indokoltnak. Kétség kívül megállapítható ugyanis, hogy a felhatalmazó rendelkezés alapján a korlátozó intézkedések meghozatalát az állampolgárok életének és egészségének biztonsága indokolta, e körben a Kúria alaptörvény-ellenességet nem észlelt.
- [24] Megjegyzendő, hogy az alapjogsérelemmel kapcsolatos vizsgálat során a Kúria az Emberi Jogok Európai Egyezményének 15. cikkére is tekintettel volt, amely szerint a nemzet létét fenyegető rendkívüli állapot esetén – amilyként a Kúria álláspontja szerint a jelenleg fennálló járványügyi helyzet is értékelhető – el lehet térni az Egyezményben meghatározott kötelezettségektől a helyzet szükségessége által feltétlenül megkívánt mértékben. Ennek megfelelően közegészségügyi okból az abszolút jognak nem minősülő gyülekezési jog indokoltan korlátozható. Annak megítélésében, hogy mi minősül eltérésre okot adó helyzetnek, a részes államok széles mérlegelési joggal rendelkeznek ("mérlegelési jogkör doktrína" - a Brannigan és McBride kontra Egyesült Királyság ügy – [14553/98; 14554/89 (ítélet:1993.V.26.)]).
- [25] Megjegyzi a Kúria, hogy a 484/2020. (XI.10.) Korm. rendelet 22. § (1) bekezdése és 23. §-a körében fel sem merülhet az alkotmánybírói kezdeményezés kérdése, mivel ezen jogszabályokat jelen ügyben sem az alperes, sem a bíróság nem alkalmazza.
- [26] A felperes keresetében sérelmezte, hogy az alperes a tiltó határozatában csupán az általános gyülekezési tilalmat kimondó jogszabályi rendelkezésekre hivatkozott. A Kúria álláspontja szerint az alperes jogalkalmazóként a gyülekezésre vonatkozó jogszabályokat köteles döntéshozatala során érvényre juttatni. Ha van egy kógens, generális gyülekezési tilalmat tartalmazó jogi norma, akkor a hatóság döntésének elégséges indoka az e tilalomról szóló jogszabályi rendelkezésre történő utalás, ezzel a hatóság indokolási kötelezettségének eleget tesz. Jelen ügyben a veszélyhelyzet elrendeléséről szóló 478/2020. (XI.3.) Korm.rendelet és a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedésekről szóló 484/2020. (XI.10.) Korm.rendelet 4. § (1) bekezdése, 5. § (1) és (2) bekezdése a határozati döntés megfelelő jogalapja volt, további indokolásra nem volt szükség, e körben a felperes kereseti érvelése alaptalan.
- [27] A felperes azt is állította keresetében, hogy az alperes az egyeztetési tárgyalást nem teljeskörűen, nem mindenre kiterjedően folytatta le. A Kúria elsődlegesen arra utal, hogy a felperes részletesen nem fejtette ki, hogy milyen eljárást hiányolt az alperes

részéről, a kifogásaihoz jogszabályi rendelkezéseket sem társított, s azt sem mutatta be, hogy az állított mulasztás jelen ügyben miként minősülhetne lényeges eljárási szabálysértésnek. Ekként kereseti kérelme nem felelt meg a Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltaknak. A Kúria – figyelemmel arra, hogy a jelen ügyre irányadó eljárási határidők rendkívül szűkösek, s ezek korlátozzák a hiánypótlás lehetőségét – áttekintette a 2020. december 6. napján tartott egyeztető tárgyalás jegyzőkönyvét. A rendelkezésre álló iratból kétséget kizáróan megállapítható, hogy az alperes az adott gyűlés kapcsán releváns jogszabályokról és azok hatósági értelmezéséről alaposan tájékoztatta a felperes képviselőjét, a képviselő nyilatkozata szerint a tájékoztatást meg is értette, kérdése nem volt, sőt kijelentette, hogy tiltás esetén nem tartja meg a rendezvényt. Hangsúlyozza a Kúria, hogy jelen ügy jogi megítélése egyszerű, emiatt a jogban járatlan személy számára is nyilvánvaló az a helyzet, ha valamely jogszabály kategorikusan tiltja a gyűlés szervezését. E rendelkezéshez annál több tájékoztatásra, amelyet alperes a szervező képviselőjének megadott, nincs szükség. Mindezek alapján a Kúria álláspontja szerint az alperesnek felróható eljárási mulasztás nem volt, e körben a felperes kereseti érvelése alaptalan.

[28] A felperes kifogásolta azt is, hogy a hatóság az egyedi körülmények mérlegelése nélkül döntött a tervezett gyűlés megtiltásáról. Bár a felperes keresetének alkotmánybírói eljárást kezdeményező érvei körében maga is elismeri, hogy az alperes nem mérlegelhette a körülményeket, mégis hiányolja ennek megtörténtét. E körben arra mutat rá a Kúria, hogy a kógens, eltérést nem engedő, generális tilalom elzárja a hatóságot az egyedi ügy jellemzőinek értékelésétől. A 484/2020. (XI.10.) Korm.rendelet 4. § (1) és 5. § (1) bekezdése általánosan tiltja a gyülekezést, a gyűlés szervezését, a (2) bekezdés pedig a rendezvény helyszínén való tartózkodást. A felperes által engedélyezni kért gyűlés az 5. § hatálya alá tartozott, és nem minősült a 6. § (2), (3), (4) és (5) bekezdésben nevesített, tilalmi körön kívüli rendezvényeknek. A fentiek miatt a felperes tévesen értelmezte a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, mert az alperes a döntéshozatala időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések alapján nem rendelkezett mérlegelési jogkörrel, nem volt lehetősége arra, hogy a konkrét gyülekezés járványügyi kockázatait elemezze, mert helyette a jogalkotó ezt már eldöntötte.

[29] A fentiek alapján a Kúria a felperes alaptalan keresetét a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

A döntés elvi tartalma

[30] *Gyülekezési ügyben a veszélyhelyzet idején gyűlés tartását kógensen tilalmazó jogszabályi rendelkezésre alapított tiltó határozat jogszerű. A generális tilalom kizárja, hogy a gyülekezési hatóság mérlegelje az egyedi ügy sajátos körülményeit.*

Záró rész

[31] A Kúria a peresztes felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési

jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (1) bekezdése szerinti kereseti illeték viselésére a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 101. § (1) és 102. § (1) bekezdései értelmében kötelezte, figyelemmel arra is, hogy a felperes az Itv. 5. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozatot nem tett, így őt személyes illetékmentesség nem illette meg.

[32] A pernyertes alperes perköltséget számított fel és kérte költségei megtérítését. A Kúria az alperes költségeinek megfizetésére – a Kp. 35. § (1) bekezdés bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 82. § (1) bekezdése alapján – a felperest kötelezte.

[33] A Kúria végzése elleni perorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja és 126. § (3) bekezdése együttesen zárja ki.

Budapest, 2020. december 15.

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő